

Scenariusz lekcji z języka polskiego w szkole ponadgimnazjalnej

Temat lekcji:

Na pograniczu słowa i obrazu – spotkanie z Royem Liechtensteinem.

Cele ogólne lekcji:

Kształcenie umiejętności interpretacji obrazu.

Cele szczegółowe:

- zapoznanie ze strategią interpretacji dzieła malarskiego,
- zapoznanie ze sposobami formułowania tezy interpretacyjnej,
- zapoznanie ze strategią przekładu intersemiotycznego,
- kształcenie umiejętności budowania toku interpretacyjnego.

Cele operacyjne:

Uczeń po lekcji powinien wykazać się:

znajomością

- zasad przeprowadzania procedury interpretacyjnej
- konwencji pop-art.

rozumieniem

- sposobów obrazowania malarskiego.

umiejętnością

- stawiania tezy interpretacyjnej,
- budowania toku interpretacyjnego.

Metody pracy:

- elementy wykładu.
- dyskusja.
- Praca z tekstem kultury.

Formy pracy:

- indywidualna
- grupowa

Środki dydaktyczne:

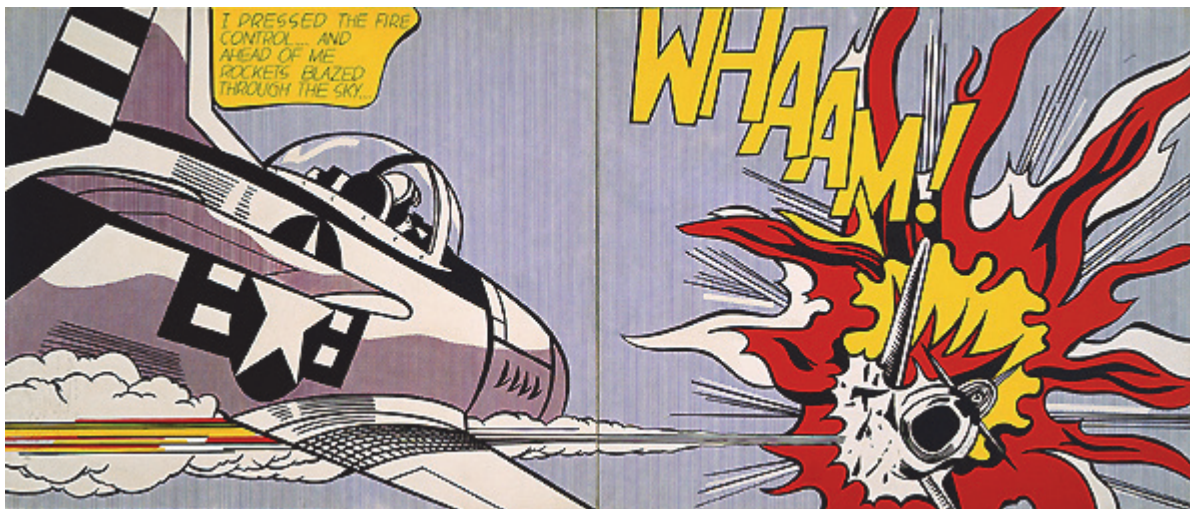
- film edukacyjny „Rola kontekstów oraz innych tekstów kultury na egzaminie z języka polskiego”, dostępny na stronie www.cke.edu.pl
- obraz Roya Lichtensteina „Whaam” 1963
- karty pracy.

Czas trwania lekcji:

45 minut (1 godz. lekcyjna)

Przebieg lekcji:

- 1) Uczniowie zapoznają się z obrazem Roya Lichtensteina *Whaam* (1963, Tate Gallery).

https://en.wikipedia.org/wiki/Roy_Lichtenstein#/media/File:Roy_Lichtenstein_Whaam.jpg

- 2) Zaczynij od wyjaśnienia napisów: *Nacisnąłem spust... i przede mną rakiety pomknęły po niebie. Whaam!*
- 3) **KARTA PRACY 1:** Uczniowie w grupach trzyosobowych dokonują opisu obrazu z uwzględnieniem następujących elementów:
 - a) kształt
 - b) linia
 - c) kolor
 - d) światło
 - e) przestrzeń

- f) kompozycja
- g) ruch
- h) materiał
- i) styl

Następnie w tych samych zespołach uczniowie zastanawiają się, jak zmienia się przekaz obrazu w zależności od tego, czy omawiamy go łącznie z tekstem, czy w oderwaniu od niego.

- 4) **KARTA PRACY 2:** Uczniowie wyszukują w obrazie cech kierunku pop-art w nawiązaniu do informacji o jego najważniejszych wyznacznikach.
- 5) Następnie przeprowadźcie w klasie dyskusję o tradycji łączenia słów i obrazu w kulturze. Możecie nawiązać do średniowiecznych iluminacji, emblematów barokowych, komiksów, powieści graficznych czy współczesnych memów (np. Marty Frej). Jakie dodatkowe znaczenia wynikają z takich zestawień? Jakie cechy tego typu przekazu językowego wpływają na jego nośność (skrótowość, lakoniczność, puenta)?
- 6) Podsumowaniem lekcji będzie wspólne obejrzenie [filmu edukacyjnego](#).

KARTA PRACY 1.

Obejrzyjcie obraz Roya Lichtensteina *Whaam* z 1963 roku, przysłońcie fragmenty z tekstem. W zespołach trzyosobowych opiszcie go, zwracając szczególną uwagę na następujące elementy:

- a) kształt
- b) linia
- c) kolor
- d) światło
- e) przestrzeń
- f) kompozycja
- g) ruch
- h) materiał
- i) styl

Następnie odsłońcie tekst i spróbujcie wyjaśnić, jakie dodatkowe treści niesie. Czy inaczej interpretujemy obraz w zależności od tego, czy znamy tekst?

Notatki:

KARTA PRACY 2.

Odwołując się do podanej definicji kierunku pop-art, odnajdźcie na obrazie jego cechy.

Pop-art jako kierunek rozwinął się w połowie lat 50. w Londynie dzięki Richardowi Hamiltonowi i Eduardo Paolozzemu (członkom Independent Group). W początkach lat 60. dotarł także do Stanów Zjednoczonych. Najwybitniejszymi przedstawicielami amerykańskiego pop-artu byli m. in. Roy Lichtenstein, Claes Oldenburg, Mel Ramos, James Rosenquist, Ed Ruscha, Andy Warhol, i Tom Wesselmann.

Pop-art. jest mocno zakorzeniony w tradycji dadaizmu, jak Neo-dada, wykorzystuje takie obiekty, jak puszki piwa czy flaga amerykańska. Pop-art adaptował elementy popkultury, od której pochodzi jego nazwa. Wykorzystywane techniki, sposób obrazowania i styl czerpią z masowej reprodukcji, mediów i świata komercji, a artyści poszukiwali inspiracji w reklamach, brukowcach, billboardach, komiksach, wystawach sklepowych czy telewizji. Obrazy te łączyły w sobie humor, dowcip i ciętą ironię, które często kontrastowały z przekazem ikonicznym. Stały się jednocześnie apoteozą i krytyką kultury masowej.

Na podstawie: <http://www.guggenheim.org/new-york/collections/collection-online/movements/195228>

Notatki: